

BAKURUBASANNI

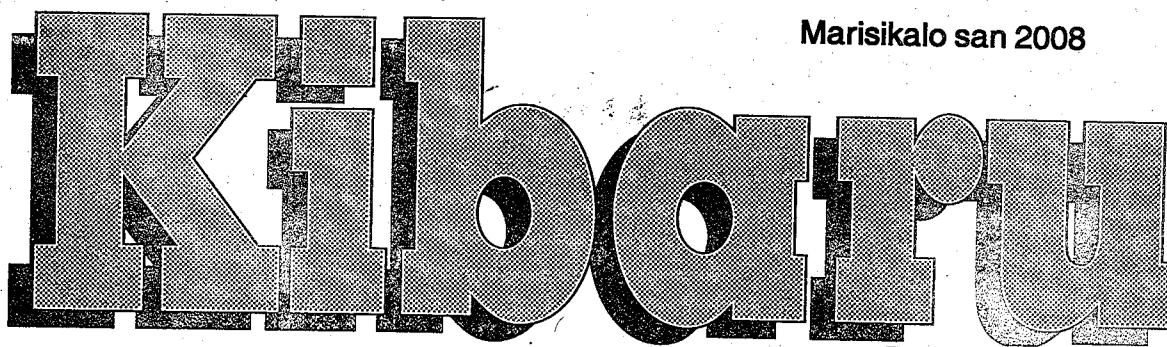
(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afiri ki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Marisikalo san 2008

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 221-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 36nan boko 434nan A songo : dorome 15

Cakeda 6 be dugujukorofenw boli la Mali kono

Sariya minnu be dugujukorofenw ninini n'u boli la Mali kono, marisikalo tile 5 laadalatonsigi senfe minisiru y'o sebenw fesefese. San 1999, goferenaman ye taabolo do sigi sen kan dugujukorofenko la, walasa nafolo ka don u ninini an'u boli dafe. Sabula a be san tan ni duuru bo, dije seleke naani nafolobatigiu nesinnen be Malima dugujukorofenko la. Olu ka baaraw yamaruyasaben hake min dira jamana in kono, o be seere bo.

San 2007 desanburukalo tile 31 y'a soryamaruyasaben 222 dira. Okuuri la, 178 dira san 2002 ni 2007 furancew la; a to 39 ye kosa in na taw ye. Ka bo san 2002 la ka se 2007 ma, sefawari miliyari 53 donna dugujukorofenw ninini dafe. Nafolo in fanba taara sanuko dafe; a tokera ka nege, jaman, bogojenin ani «iraniyomu» nini.

An be don min na, cakeda 6 de be Mali kono dugujukorofenw ninini na. Sanu be bo Mali la kosebe. San 2006 la, sanu toni 58 ani kilo 382 soro. O nogonna tun ma deli ka soro san kelen konfolo. A kera sababuye ka sefawari miliyari 116 lalon faso kesu kono. San 2007 sanu soreden kera toni 52 ani kilo 753 ye; san 2008 in na, jigiw dalen be toni 46 ani kilo 13 kan.

Jatemine na, yamaruyasaben dira cakeda minnu ma, a daw te ka benkanw bo a sira fe. O cakeda ninnu ka baaraw be ka lajo. O hukumu kono, san 2002 ni 2007 furance la, yamaruyasaben 71 borsira u tigiw la. Segesegeliw be cakeda werew nofe benkanw labatoliko la.

Dokala Yusufu Jara

Amadi Tanba Kamara sigira ka ke Mali sariyasunba lafasabulonba nemogoba ye

Jumadon, marisikalo tile 22, sogomada fe, nin kibaruya in dara mogow tulo kan. Kibaruya in b'a jira, ko Amadi Tanba Kamara min ja file nin ye, ale de sugandira, k'a sigi Salifu Kanute nona, Malisariyasunba lafasabulonba peresidanya la. Mog filia ka fara ale kan, olu de tun y'u kanbo joyoroba in nofe : Madamu Manasa Danogo ari Male Jakite. Amadi Tanba Kamara bangera san 1947 Baala, Sanankoroba arondisiman na. Mog faamuyalenba don sariyatigeko nasiraw la. Obaara in sannada jala b'a bolo.

**Sariyasunba lafasalibulon mogokononton
Madamu Dawa Orokuyatu Kulibali :** Mazisitara don (kiiritigelaw nemogo). A bangera zuwenkalo tile 3, san 1950, Bamako. A furulen don, den 3 b'a bolo.

Bubakari Tawati : Mara nemogo don. A bangera San, Segumara la, san 1955. A furulen don, den 6 b'a bolo.

Amadi Tanba Kamara : Mazisitara don. A furulen don, den 8 b'a bolo.

Madamu Fatumata Jali : Mazisitara don. A bangera san 1946 feburuyekalo tile 24.

Makan Kenemakan Danbele : Ale ye

*A m a d i
T a n b a
K a m a r a
M a l i
s a r i y a s u n b a
l a f a s a b u l o n b a
p e r e s i d a n*

sariyakodonnibagaba ye. A bangera san 1940 waatiw la. Ale ye mogo kononton ninnu bee koro ye.

Mohamed Sida Diko : Mazisitara don. A bangera Gabero, san 1957. Afurulen d

Madamu Manasa Danoko : Mazisitara don. A bangera san 1945 zanwuyekalo tile 19 Kajolo.

Male Jakite : Mazisitara don. A bangera Kiban, Bananba kafo la, san 1948. A furulen don, den caman b'a bolo.

Usumani Tarawele : Mazisitara don. A bangera Wana, Masina kafola, san 1950 nowanburukalo tile 5. A furulen don, den 8 b'a bolo.

**Solomani Dunbiya
Mahamadu Konta**

KONOKO

Otsidimnizeri porozé Allatona	ne 2
Duguw kiniw anii ouruda mesigdaw konse ejekuluw benjakura	ne 3
Jidjen numan soro mandibien min corner le karbonita	ne 4
Kono kuntaala manajaya do be se ka bonza denian de kan	ne 4
Kalakenee n° 63nan : Konore ni kobila bisten domina karenw	ne 8
Dukenee n° 45nan : Cikedugulamusow ka hakew	ne 8
Fury ye ce ni muso kumadonyet a te je mudi ni saaank	ne 9
Dine nafolotigibaw	ne 11
Samatasiegew degekaramago kura sugandira Fedrason	ne 12
Kani mu soniajalan na Mali ye Gine ges	ne 12

Lajeba kera Ofisidinizeri kan Bamako

Bamako lajekesoba la, k'a ta Zanwuyekalo tile 23 la, ka se a tile 25 ma, san 2008, mögo 120 ye njogon soro lejeba la Ofisidinizeriko kunna. Kalansoba min tögo dalen be Manden Bukari la, «Iniwérisite Mande Bukari», o nemogoba, a karamogow n'a kalandenw, olu de ye lajeba in laben, Sene minisiriso ka deme kono, Ofisi ani Mali demebagaw.

Cike njedonbagabaw tun be kene kan, Ofisi nemogob koro an kuraw, cikelaw ka cidenw, Sene minisiri koro an kura, Mali demebagaw natoloko la, ani feew, Ofisi baarakela koro, ani dönnijinina caman tun be lajeba in kene kan. Tilesabalaje in kono, hakilijagabo kera min kan oye, an b'a fe Ofisiko ka ke cogo di? Ofisiko nagaminen don kabini a tufaden fol dadon. K'a ta o don na fo bi, Ofisi ma se ka ke a jobagaw sago ye, n'o ye tubabuw ye. A ma se ka ke a tigi sago ye, n'o ye Mali ye. A ma se ka ke a baara kebagaw sago ye, n'o ye Ofisi baarakelaw ye. A ma se ka ke kolonw fana sago ye, n'o ye cikelaw ye. Ofisiko kera kabako ye : jikenfenseennen don. Dugukolo fenseennen

don. Cikelaw jenwooro ka kene. San o san nafoloba be halaki a kono, nka san o san, salon ka fisa ni ninan ye. K'a ta tubabutile la ka se bi ma, feere caman tiger, o si ma ben tige ma, bawo lajiniw ma se ka sabati. Ofisi tun ka kan ka ke Afiriki jigenba ye; a ma se ka Mali makone folo kuma te Afiriki ma. Njogonfaamuyabaliya, njogonjalaki ani kelle, o de be Ofisi koro bi. O be senna, nafolobatigw y'u kanbo n'o ye Lamerikenw ye, ka feere kura boloda min b'a to ni Ofisi be bo törgötörög la. O birisanaami konoona na, Seyibani Kulubali, a ka kalansoba karamogow ni kalandenw ye lajeba in sigi sen kan, walasa bee lajelen k'i naniya jira, an ka njogon lajini don, ka ben fo la, ka ben kola. Baaraw jaabiw bena ke seben, ye k'u jensem. Kunnafonidiba bena ke o sebenw kan Sene minisiri n'an karamogoba Seyibani Kulubali fe.

An karamogoba Seyibani Kulubali jansara san 2008 marisikalo in na Belizikijamana fe, ka Beliziki dönniya bulonba konnege di a ma. Kulubalike sigira dönniya bulonba kono Beliziki. Oye Maliani Afiriki bee ka kunnawolo.

Mahamadu Konta

Ofisidinizeri poroze Alatona

Poroze Alatona ye goferenaman ka lajini ye, a be ke san 5 kono ni lamerikenw ka deme ye. Lajeba kera poroze in kan Segu marisikalo tile 6, san 2008, walasa ka kunnafoniw di mögaw ma.

Lajeb in nemogoya tun be Abu So bolo, Segu gofereneri. Mögo minnu bolo be Ofisi baara la, olu ka cidenw, nemogoba fara cikela kan, cakeda kuntigw, minisiriw, sigida lakodönnnenw nemogow, mara nemogow, cakeda nemogow, ani jekuluw, mögo keme n'a kunkanfen, olu bee tun be lajeba in kene kan. Lajeba in tun ye ka kunnafonifalen sabati poroze kan, ka labenw sabati baaraw ka se ka damine. Nafolo hake min bena don baaraw dafe san duuru in kono, o ye sefawari miliyari 122,3 ye. Lamerikenw de be nafolo in bo, baaraw fana nemogoya b'u bolo. Baara minnu bena ke olu do ye sirabadilan ye ani forokenew labenni, jibolidingew senni b'o la. Poroze ka baaraw be se sigida lamini lakanani ma, keneya sabatili, i n'a fo sida keleli, por kuraw joli, ani dugukolo tilacogo numanw. Poroze ka baara daw be jesin cikelaw kalanni ma, u ka baara la, an'u kalanni dugukolo tigiyi soro cogoo faamuyali la, n'o ye Titirifonse ye.

Jiko nasiraw la, baaraba bena ke poroze fe, ji ka se ka walangata forokenew kono konuman, koren fara kura kan. Ola, fo kanali kuraw ka sen ani ka demeba ke Ofisi ye, a ka se k'a joyoro fa. Nin baaraba in bee kun ye, do ka se ka fara cikelaw ka soro ta kan, u ka njenamaya ka sabati, Ofisi ka sinsin, dunkafa ka soro jamana kono.

Amagire O.Dolo / M.Konta

Ofisiri be ka babugubaara boloda

Segu Ofisiri y'a ka laadalatonsigi 13nan ke; a nemogoya tun be Sene mirisiso ka laadibaa Fuseyni Jara bolo.

Ofisiri nemogoba Kasumu Deno y'a jira a ka san 2007 - 2008 baara kelenw seben kono, ko kasaara ye malosenen minnu soro san 2006 - 2007 kanpanji na, k'u ye malosi toni 2.258 di olu ma bolomademe ye.

Ka laban ka kanari (jibolisira) metere 48.242 labo, ka ji kunnabagaw ce; ka do fara digi kilometere 3 fanga kan; ka sefawari miliyari 40 juru nini BNDA fe senekejekulu daw ye. O ma k'a bannen ye; Ofisiri y'a melenge «Poroze wilazi dimileneri la, ka angere toni 1.700 soro ka di Joron mara malosenenaw ma. Ni y'o angere songo kemesarada, jen be ke 50 k'o u t'o sara; ka animateri 12 ta, minnu be seneke law bilasira; ani lakoliden koro minnu be baaradege la Ofisiri kono, k'a jo n'olu ka musakaw ye. Kasumu Deno ka fo la, gelyaw kera sababu ye ka Ofisiri dese a ka senefen soro ta caman hake ma. Kemesarada la 41 soro la sajo na, 63 soro la keninge la, ka 59 soro malo la. Nk'o n'a ta bee, Ofisiri sera ka suman toni 2.554 soro bilankoro ye.

San 2008 - 2009 kanpaniko la, baara minnu bolodalen be, olu ye : ka do fara baarakelaw (seneke law) bilasirali kan; ka sene kefen caman lase baarakelaw ma; ka jibolisira caman laben; ka senekeyoro taari 14.000 lakuruya Ofisiri kono; Cenkonu senekeyoro min ka kan ka laben, ka folo ka taari 450 laben o la.

San 2008 - 2009 kanpani in na, Ofisiri b'a fe ka mugubaganinturu ani benesene don ba la kosebe. Ofisiri ka nin babugubaara bolodalen in musaka be se sefawari miliyari 3 ani miliyari 577 ani ba keme ni tan ani doreme 200 ma.

Amadu Omaru Jalo
Dokala Yusufu Jara

Duguw, kinw ani burudamesigidaw kɔnseyejekuluw bëna lakuraya

Minisiriw ka san 2008 marisikalo tile 5 laadalatonsigi senfe, u ye seben do fesefese, min be dugutigi n'a ka kɔnseyejekulu sigicogo an'u ka baaraw kecogo kan dugu kɔnɔ, kin kɔnɔ ani burudamesigidaw la.

An be waati min na, dugu, kin ani burudamesigidaw bilalen be sariya kɔnɔ, min tara san 2006 zuwenkalo tile 28. Jamanakuntigisariya do y'o dafa san 2006 desanburukalo tile 29, ani minisirisariya 3, minnu tara san 2008 in feburuyekalo la. Mara bolivɔrɔ fɔlɔ ye dugu, kin ani burudamesigidaw ye. Sariya minnu tara, olu b'u sigicogo an'u ka mara kecogo dantige jamana kɔnɔ. Yɔrɔ o yɔrɔ la, i b'a sɔrɔ dugutigi, kintigi walima bugudatigi n'a ka kɔnseyejekulu de be mara ke yen. O dugutigi, kintigi walima bugudatigi be sigi ka kene ni sigida ka laadalakuntigisigi cogoya ye. Kɔnseyejekulu b'a nini komandan kɔrɔba (perefe) fe, serekili walima Bamako faaba ta fe, a k'u ka kuntigi sigili yamaruya. O b'a sɔrɔ

komini kɔnseyejekulu ni goferenaman ka lasigiden min b'u ka komini na, olu be ladonniya ni mɔgɔ sigita kura in sigili ye.

Dugu, Kin walima burudamesigidaw kɔnseyejekulu mɔgɔ hake b'a ta 5 la, ka se 11 ma, ka da sigida jama hake fana kan.

U be sugandi san 5 kuntaala kama, gatigiw walima u ka cidew ka foroba laje do senfe. Mali kɔnɔ, kɔnseyejekulu foroba sugandili ka sigi dugu, kin walima burudamesigidaw kɔnɔ, o kɔsa in na ta kera san 1988 waati la. O de kofe a kɔlsira ko gelyayaba be mara kecogo la dugu, kin ani burudamesigidaw caman na. Sariya minnu tara sigidaw kuntigiw sigili an'u kɔnseyejekuluw sigicogo la, o labatoli kin kalosaba filanan kɔnɔ, Mali fan tan ni naani na. A baarama, duguw, kinw ani burudamesigidaw bɛe kɔnseyejekuluw benna ci, k'u lakuraya san 2008 aw bolodalen be kaban, k'a musakako bɛe nənabo ka bila waati fɔlen ye.

Dokala Yusufu Jara

Tumutu - Nɔnɔn siraba bëna ke gitɔrɔn ye

Baarakeminew ani bolifenkow minisiri Ahamed Jane Semega ye taama min ke Tumutu mara la feburuyekalo laban na, a ye kibaruya duman da yenkaw tulo kan. A y'a jira ko siraba min be bo Tumutu ka se Nɔnɔn, k'o bëna laben ka gitɔrɔn da a kan. Siraba in kuntaala ye kilometere 550 ye. Ka bo Tumutu ka se Nɔnɔn, siraba in be duguba minnu ceci, olu ye Gundamu, Direyi, Nafunke ani Lere. Nk'a dugu misennin n'a duguba kuuru ye bi saba nɔgɔnna ye.

Samiye fe, sira in bolili man di. A yɔrɔ dɔw be coron. Waati dɔw la k'a ta lere 10 na ka se 12 ma, bolifentigi (mɔbili) b'o ke Tumutu ni Nɔnɔn ce kilometere 550 kan. Siraba in dilanni musaka bɔbaa ye «FED» ye.

Ahamed Jane Semega ka fo la, jateminew be sen na Tumutu - Nɔnɔn siraba in dilanni musaka be ben wari hake min ma, k'o don. O baaraw mana kunce, wele be da cakedaw ye. Min gerezige mana fara ci u la, sira in dilanni baaraw be don o bolo.

Bayi Kulubali / Dokala Yusufu Jara

Mali kɔrɔnfekelé la, mɔgɔ murutilenw wulila u deliko fe tuguni

Mali minisiri min ka baaraw nesinnen be Mali ni jamana werew ce konew nənaboli ma, Mukutari Wani, ye wele bila Mali terijamanaw ka lasigidenw ma, ka kɔrɔnfekelé kunnafoiwda u tulo kan. Ay'a jira ko dɔnsen yelemana tuguni kɔrɔnfela la, suko ni duguje ce. Kasɔrɔ dɔgɔkun temenen in kɔrɔ, marikalo tile 8, səbendotunbɔrajamana, nəmɔgɔyaso la min y'a jira ko mɔgɔ murutilenw ye Mali sɔrɔdasi minnen bila. O nisondiya n'o jigisigi ma ban mɔgɔwla, parawu nana bila kow la tuguni. Iburahimu Agi Bahanga n'a ka mɔgɔ murutilenw ye kèle wuli marisikalotile 19 ni 20 don, Tinzawateni, ka surunya Malini Alizeri dance la. Mɔgɔ murutilen minnu b'an siginɔgɔnjamana dɔw la, olu dɔw farala Bahanga ka mɔgɔwkan.

U ye mugu wuli Mali sɔrɔdasiw la ani ka mugu jugudon dugukolo jukɔrɔ min be pəren. Suwbora a la, ka caman jogin, sorodasi ni siwiliw ; kɛlɛkɛminenw tijɛna, bolifɛn, sorodasiwtaw anisiwuliwtaw. Minisiri y'a jira ko jamana nəmɔgɔw b'u seko bɛe lajelen ke jamana ka yɛremahɔrɔnya an'a ka dugukolo, olu ka lakana, sigikafɔ kɔnɔ ani bɛn, walasa ka ji bɔn badenyakelé kan, k'a duga.

Madiba Keyita
Mahamadu Kɔnta

A' ye Kibaru
san, Kibaru de
ye baliikukan
dafalan ye.

Jiriden numan soro man di bilen, min donne te kariboni na

An be waati min na, mogo caman b'a ka jiridenw don kariboni na, k'u diyagoya mo teliya la. Kariboni be feere yoro caman na : numanko ni jugumanko te woloma a la a sanbaaw fe.

N'i ye nininkali ke, mogo d'ow b'a fo ko kariboni be jiriden tine, ka do bo a diya la. Dow fana b'a fo ko kariboni man ni mogo ka kenye ma. Yala anw be jiriden minnu dun, jatemine b'u kan kariboniko la wa?

Mali kono cakeda min jesinnen be dumuniw numanya ma n'o ye «ANSA» ye, o baarakela do ye Umaru Jara ye. Ale y'a jira ko kariboni suguya fila de lakodonnen don, jiridenw be don minnu na k'u mo. N'o ye «etileni» ani «kalisiyomu» ye. Nka u fila la, a yamaruyalen min ka ke fen duntaw kan, o ye etileni ye. Bamako

jiridenfeerelaw be kariboni de san kosebe k'u ka manjew, buyagiw, namaaw ani mankorow don a la. An b'a ladonniya ko kariboni te fen konnen ye, min man kan ka feere. Mali jagoko nemogoyaso ka jatemine na, kariboni be don jamana kono kosebe. San 2006 la, sefawari miliyon 169.099.312 donna a la. San 2005 ta tun ye miliyon 138.041.870 ye. San 2004 na miliyon 249.006.126 donna a la. O kariboni ninnu d'ow bora Afirikidisidi, Nizeriya ani Siniwajamana na.

Bamako kono, Madinekura sugu la n'o ye suguninkura ye, kariboni kilo 1 be feere dorome 140 na, kilo tilance ye 70 ye; kariboni forokonin kelen be feere dorome 20 na. A kilobiduurubarikon be san dorome 6.800 na.

Dabanaani na kariboni kilobiduuruniduru barikon ye 6.600 ye; kilobiduurubarikon ye 6.000 ye, kilomugannisababarikon ye 2.800 ye. Mugu min be susuka ke farafinmarifa kono k'o ci, kariboni be k'o la. Ni d'ow b'a wele ko kiribi. Bolifendilannaw ni sudeikelaw fana be baara ke ni kiribi ye. A fanga ka bon kosebe kuran dili la. Mogo caman be kariboni bo (naga) be laso la, k'u ka sow pentiri n'o y e.

Mogo minnu be jiridenw don mo na, u be karibonikisew don fininkolon niginnenw kono k'olu da minenw jula, ka jiridenw da u sanfe, kasoro ka minen ninnu datugu. Kariboni funteni be jiridenw moni teliya.

Nininkaliw senfe, mogo caman y'a jira ko segesegeli man ca kariboniko la Mali kono. A ka ni walima a man ni, o jate minenen te. Kasoro Nizeri, Kanada ani Nansarajamanaw na, a jirala ko kariboni te posoni ye. Fo ni mogo min y'a tugu k'a sebekoro foron a nun na, ani a kecogo juguya.

Umaru Jara ka fo la, kariboni gaziw be n'oro jiridenw na. K'u to moyoro la. Nk'u be yeele ka bo u la teliya la, ni jiriden ninnu bora ka bila finge na. Finge taali ni karibonigaziw ye, a be se ka ke n'o man ni sigida n'a lamini ma.

Jateminenaw y'a jira ko mankoro ta ma se kariboninadonni ma. Ni mankoroden kogolen karila, a be mo a donnent mo na ni tile saba ye.

Sene nemogoyaso la, jekulu min jesinnen be dumunifew lakani sariyakow ma, o nemogo ye Seyidu Sanogo ye. Ale y'a jira ko mogow be kon k'u ka jiridenw kogobali kari, k'u diyagoya mo ni kariboni ye, warikonata sababuya la. N'o te jiriden kogolen ka fara balamo kan, o noggonna jiriden numan te.

Fatumata Mayiga
Dokala Yusufu Jara

Kono kuntaala mana janya, tooro be se ka bonya denfan de kan

Konomaya be ben kalo 9 ma. Nka den be se ka wolo sanni o ce. O la, a be fo ko kono teliyara. Nka kono be se fana ka teme kalo 9 kan. Konomayakow d'onnibagabaw ka fo la, i n'a fo MERIZE, jama sonnen b'ale ye kosebe, konomaya kuntaala be tile 259 ni 293 ce, (o b'a ta dogokun 38 na, ka se 42 ma). Nka n'a temena tile 294 kan, n'a cayara ni dogokun 42 ye, o la, a be wele konomaya kuntaala jan. Dogotoro Dawu Amale Keyita ye konomaya ni musokelé konew n'edonbaaba ye an fe yan Gaburuyeli Ture la, ale y'a jira ko a ka ca a la, denso janya ye santimetre 32 ye, nka n'a damatemena, a be se santimetre 36 fo 38 ma. Dogotorow ka fo la, konomaya kuntaala mana janya ka teme a hake kan, o kasaara man bon kosebe muso konomaya ni ma,

Dogotoro Dawu Amale Keyita

nka denfan de be se ka geleya soro a ko la.

Burama Dunbuya
Mahamadu Konta

Kameruni jamana na, kerecendogotorosow be sanga la

Mögow bolobannen Kameruni foroba dögötörös o w furakeliwarib fe, u b'a la k'u jigi don kerecendiine mögöw ka keneyasow la. Olu be banabaatow n'u körösigibaaw bërebëre ka ne, u te mögolawoloma fana ke fentigiko ni faantank la.

Kerecendogotoroso ninnu caman na, a ka ca a la, musaka te jini banabaato la furakeli la. A dan ye lajeliw musakaw anifurasongow dama sarali ye. Duwala dugu kono, kerecendogotorosotan nikelen minnu be jekuluba kelen na, o baaraw kòlòsibaa ye kunnafoni ninnu di. Dögötörös wanew te dögötörös ninnu na; u fanga fana man bon ka se banabaato caman bisimilali ma. Barisloni dögötörös koni be se ka mögo 200 bisimila tile o tile. Wa kerecendogotorosoninnubee ka lajeliw musakaw ani furasongow bee ye hake kelenw ye. Silamew togoladogotoroso te Kameruni föla. U fana b'a la k'a dabaliw tige.

Bonadiwoto mara la, forobadogotoroso min be yen, banabaatodayoro b'o kono, dögötörös misenw ni dögötörös wane do be yen. Nka tile kono, o ka banabaato bisimilata te teme 15 walima 20 kan. Dögötörös wane in, n'o ye. Simeyon

Fofe ye, a y'a jira k'o hake in man dögötörös in na; o waatiw la, ale tun te se ka dowerë bisimila ni banabaato 10 hake te. Wa mögo o mögo be don, o be seben ta döröme 20. Kameruni forobadogotorosow la, lajeli kelen musaka ye döröme 120 ye, a döw yere ta ye 1.400 ye. Hali o la, dögötörös te girin ka da mögo kan, k'u wasa don i la n'i ma surfen di. O waleya in juguyara jamana kono san 1993; sabula o sandela, kemesarada la 70 bora forobabaarakelaw sara la. Fo ka dögötörös caman yelema kenyereye dögötörösow la. Olu dun ye dögötörös faamuyalenbaw ye, minen nénamaw fana önniyaba tun b'u la. Nk'u jenna o önniyabaw ko, ka yelema wari nöfe kenyereye dögötörösowla. Odögötörösotigiwfana be sama u nöfe u ka önniya koson; nk'o n'a ta bee, u ka kunkonkola be ke sababu ye ka banabaato caman to lase. In'a fo kunnafonisbeenw y'a jira cogo min na. Cakeda min be wele «Taransiparansi enterinationali», oy'a jira a ka san 2007 seereyasen kono, ko kenya tigilamögow ka yuruguyurugu fanga ka bon kosebe Kameruni. O ka dögötörös kerecendogotorosow la. Sabula, Bibulu kumakanw labatolen kosebe hadamadenya sabatiko juman na.

Dögötörös min be wele Batisiti helifu senteri, o dögötörös muso do y'a jira ko dögötörös wajibiyalen don k'a mago don banabaato la. K'o ye dögötörösya donkanw do ye. Ni mögo min m'o layidu labato, a be bila ka bo baara la. A ka föla, Ala ko ka banabaatofuraké, a kana ke fenninisira ye. O de kama kerecendogotorosow furakelicogo ka ni walasa ka banabaatow furaké nogoya la u kana wari caman bo, kerecendogotorosow be fura da nogow seben u kun. Hali furasongo bee te mine u bolo, olu bolowarinin furaw be feere u ma, k'a jini u fe u k'u timinandiya ka n'a to san kofe; nk'u kana a to furance jan ka don furaw ni nogon ce. Kasoro foroba dögötörösow la, furasongow ye haketemew ye ka fara surfenko nata kan. O gelyea ninnu koson, kenya minisiriso be wulikajowla, min b'a to yuruguyurugu be se ka dabila kenya tigilamögow fe. O kelen te sahaba ye föla, sabula dögötörös minnu be nomine ja la, a caman te nangi a cogo la.

Kerecendogotorosow kelen be jijisemeyöröbaw ye Kameruni. Mögoya be yen, fura da ka nogo, baaraw fana kecogo ka ni. Sentanya ko, u sago don ka jamanaden bee wasa.

Sarili Nforigangi
Dokala Yusufu Jara

Farikolo saniya

Banakisew be don hadamaden farikolo la a da, a new, a tulow walima a wolo fe. N'an y'an tenda susa ni sebenfura jeman fegenman ye, walima fini jemannin do, an be tulu no y'o la. O b'a jira ko wolo ye tulumafen ye, Hali farikolojenaje kofe n'an y'an tenda susa folota cogoya la, an k'a to an hakili la ko wosiji ni gongon de be farikolo nogo. Mögo ka kan k'a ko ni safune ye n'a kununna ka bo sunogo la sögomadaw fe. N'i y'i sebekoro kanga, o be tulu ban farikolo la ka waati jan ke. N'an be dumuni ke an k'an tegew fana ko sabula nogo caman be da u la. An ka to k'an soninw tige nogo kana basigi u koro. Finiw ka ko ni safune ye, hali n'o kera siye kelen ye dogokun kono. Tulow, new ani nunw saniyalen ka to sanga ni waati bee la. Samiyé ni fonene waatiw la, dow fari be falen ani k'a

pereñperen. Walasa k'o ban, olu ka kan k'u ko don o don ka pomati (tulu) mun u la. N'an b'a fe an new saniyalen ka to, an ka to k'u tereke ni gesé walima borsöi ye; ka to ka taa an da jira ninfurakelaw la ani ka sukarobadun dabila. Fen min be da nin bee kan, o ye ka kolow ni fen kolo gelénw nimini ye ka to yen.

An kan'an new fana lasegen kosebe. Ni mögo te yeli ke ka lasa, ne be segen. Mögo man kan k'a ne tereke n'a teges nogolen ye. N'an be kalan ke yeelen koro, a ka ke yeelen saniman ye ani ka gafe mabo an ne na ni santimetere 20 fo 30 nogonna ye. Bana suguya caman be sorrö nogo fe. Dabiw ni nkarangaw ani kaba, olu be degun lase farikolo kokanna ma; ji nogolen be togotogonin ni kunfilanintu bila mögo la, ka fara kononantu muw ni segelenw kan.

Mogow ka da dønniya kuraw la

Folo ne tun be
n yere
jininka ko
dønniya kuraw ye
tine ye wa? Nka
bi, ne sonna ko
dønniya kuraw ye
tine ye. Mogow ka
da u la.

A tun fura san 2007 marisikalo Kibaru kono, ko jakuma bëna kalo mine san 2008 feburuyekalo tile 21. sufe, k'a duguiye alamisa la. O fura cogo min na, a kera ten coyi. Jakuma ye kalo mine a don sufe, nk'a y'a soro su janfara. A be se ka ke o de y'a to mogò caman ma bo a kalama. Ne yere koni y'a ye a don su; sabula he tun ye n hakili to a la kosebe. O kun tun ye n ka seereya

Alasani Tarawe

a la ko dønniya kuraw ye tine ye. Dønniya kuraw ye wulibali ye.

O temenen kofe, ne haminako do ye ntolatan sabatili ye Mali kono. Kani 2008 ma diya an na. Ne be jininkali min ke, o de ye yala federason, ntolatannaw, walima degelikaramogo de man ni wa? Kolosili la, fen te ka bo Mali ntolatan geleyaw la; fo do be ka fara u kan ka taa a fe.

Ne koni be min jira jamana nemogow la, u ka segesegeli ke ntolatanko kan, kasoro k'a njenini ji nemajolen na. O b'a to an ka se ka netaa sira mine ntolatanko la. An be yoro min na, Mali sennantolatan te ka taa ne; a be ka segin a ko.

**Alasani Tarawele ka bo Kokuna,
Kapolondugu komini na Sikaso**

Ala ka Matiden bee son hakili numan na

An ka jamana kono bi, senkorojuguw wulilen be tuguni kumabanbalifo la jamanakuntigi ma. Dine musow togoladon dantigelikuma foto jabaranin na jamanakuntigi fe, a kelen k'a fo ko bee b'i ba bolo, o kelen be kuma jugu ye faamuyabaliw fe.

Bee b'i ba bolo, o ye nzana koroba ye jamana in kono. Ne koni bolo kuma jugu te. Musow y'a faamuya; i b'a soro mogò werew de y'a faamuya a ne jugu kan. Olu b'a la ka kuma in k'u yaalakan ye, ko jamanakuntigi deselen be jamana koro. O de la k'a ko bee b'i ba bolo. Hakilima ma kan ka nin fo ka ke

kuma jugu ye. Jamanakuntigi ye jamanadenw bilasira. A ma kuma jugu fosi fo min be mogò dimi.

Jamanakuntigi ka korofow kono na, o ko an ka malow, fariniw ani tuluw, k'a bee be bo jamana kukan; k'olu bee ko u ka minen t'u labo, k'olu ka minen te bo ka taa jamana were la. A ko an jigi y'an ka koorikolotulu min ye, ko sanji te laboli ke, ko kalanko geleya b'an kan ani ko denmansaw ka jamana deme o geleyaw wulili la. A ko jamana bee b'a ba bolo.

Bee b'i ba bolo, o te kuma jugu ye jamana in kono.

**Isa Jalo ka bo Kodugu,
Dugabugu komini na Kati**

Kunnafo surun

Ba ni den ce tin be den bila mogoya sira kan :

Ni denmisennin be korobaya ka se yere ta ye, yelema be don a ka hadamadenya kecogo la. Kosa in na, nininiw y'a jira ko tin min be den n'a ba ce, o be ba kumakan to a den tulo la kosebe. Dønnikelaw ka jate la, tin de be den jogo ne, a ka se k'a yere njenabo, ka mogoya sira ta. Nk'a ka gelon ba ka se k'a den bilasira konuman du kono, degun b'a yere kan yoro min na.

Timisa ye Tominan musow togoladon jama bisimila

Dine musow togoladon seli be ke san o san marisikalo tile 8 na.

Jinan, Tominan serekili musow ka seli kera Timisa. Timisa ye serekili in kominiw do ye. A kera nena je ko dan bee ye. Timisa ni Wan kominiw musokuntigw n'u nofejama tun be kene kan. Tominan perefe ka ciden tun be yen ka fara Timisa komini dugu 30 cidenw n'u méri kan; fo ka taa se u dugutigw ma.

Dantigelikorofow kono na, Timisa méri n'o ye Wamiyan Danbelé ye, a ye foli ni tanuni ke ka nesin jama ma. K'u fo k'u barikada u nani na musow togoladon in nena je ba kene kan Timisa. O kofe, geleya min be musow kan, Timisa musokuntigi da sera o caman ma; n'o ye musow ka kalanbaliya; dogotorosow yoro ka jan kominiw dugu caman na; ji saniman sorbaliya; nesusumansin fana man ca sigidaw la.

Tominan serekili musokuntigi fana ye kuma ta. A ka walenumandou foli kofe musow ni cew la, a ye foli kerenkerennen nesin perefe ni superefe ani Timisa méri ma. A y'a jira ko musow hamie u ka geleyaw nogoyali ye. Ni musow lafiyara, a ko cew be lafiya, u ka soro be laboli ke, denmisenninw fana be ladamu ka ne. A k'u b'a nini nemogow fe, u k'olu deme sigida ninnu netaa sabatili la.

Seko ni donko nasira la, folifen suguya caman kera ka jama nena je, i n'a fo dogonow ka dönsenw, bobow taw, ka fara marakaw ani fulaw ka dönsenw kan. Musow togoladon in selikene kera nogonlafaamuya kene ye. A kera sababu ye ka Tominan serekili mogow tin don nogon na ka taa a fe. Ala ka san were ta jira an na here la.

**Amadu Sogo ka bo Teredugu,
Timisa komini na Tominan**

Do bora koori songo la kokura san 2008 - 2009

Koorsili
la,

senekela min ka
wari b'a ka
koorijuru sara
ninan, o ka dogo.
San 2007-2008
kanpani kera
binni dan bee ye
koorisenenaw

Nankile Solomani
Kulubali

bolo. Koori taari kelen soro ma teme kilo 500 walima 600 kan. Nogo ni bagaji dun songo ka ca. San 2008 kalo filanan na, tonsigi do kera Marakakongo sekiteri la, Semudete ni koorisenenaw fe. Kooriko nemogow y'a jira senekelaw la, ko koori suguya fola bena san san 2008-2009 kanpani na doreme 29; ko suguya filanan ye doreme 25 ye, ani ko suguya sabanan bena san doreme 20 na. Do dun farala nogo ni bagaji songo kan; kasoro nin ye do bolen ye koori sansongo la. Ni ne numan ma nini kooriko la, koorisene kelen don bogobaara ye. Fo jamana nemogow ka wuli k'u jo koorisenenaw ye; n'o te, netaa te koorisene na. U y'a jira an na fana ko koorikolow bena di misiw ma. O folen tun diyara mogo caman ye. U ko Seperew ka koorikolosongow fara pogon kan ka se n'o ye Semudete la; olu selen Semudete la tuma min na, u ko senekemisi kelen o kelen, o ni koorikolo kilo 15 de ka kan. Ne ko, kilo 15 joyoro be misi ka baloko la wa? Sen dun te se ka ke misiw ko; ni senekemisi ma sebekoro balo, a tenu se ka samiyebaara ke. Senekelaw koni kelen be bolokfemogo ye Mali ko bee la. Ni mogo tow benna fe min kan, o bee wajibya anw kan, an k'u labato.

Nankile Solomani Kulubali ka bo
Dagando Korokoro, Zankulubali
komini na Doyila

Furadunun konkonna Beledugu

Beledugu kono, ni furaw waati sera kaban, o ye kamanagan waati selen ye musocew ma.

A konkonna, dununba konkonna. Ce min konkaridunun konkonna, a ka dumunikebaliyadunun konkonna.

Ni ne ko dunun konkonna, furadunun de ko don. Ni bolokoni bilala furadunun na kaban, sigi te musocew ma bilen. Sodenw b'u den bee bila u ne ka na fura la. Musoce fana benke bena o fura kelen na.

An be waati min na sisan Beledugu, fura musaka kelen be ninnu ye : Bajaga kelen, nsegiew, finiw, sukaroboro kelen, safunekariton, makoroninkariton, tekisu, nesikafebuwatiw, lipitonpaket, ani buurukala kemecaman. Fura don na, ni musoce min ma nin fen kofolen ninnu soro ka n'u di a buranw ma, a be fo k'o te mogo nенама ye. O benke min nanen b'a balimamuso den ka fura la, kunmasuli fe, o b'a sigi k'a kodon jama ma dannatigeyoro la.

I be benke yere kan men, ko ne ye mun fo, n'm'a fo ko cennin in te fen ye. N nanen file bila a kunmasuli la nin ye. A be laban k'a fo, ko ne yere dalen t'a la nin furu kelen in na bilen. O folen kofe, a b'a munumunu

k'a kodon jama ma.

Sodenmuso min fana y'a den bee bila a ne ka na fura la, n'o ye muso furacita balimamuso walima o tenemuso do ye, o be soro ka wuli k'a ke peren-perenni ye. O b'a fo k'a fura dama, ne y'a fo k'u kana muso in di kamalen in ma, ko fosi te; ko fugari don. A b'a fo ko ci te ce in na, w'a te se muso koro.

Ne be nininkali min ke, benke min ye musoce kunnagosi, o ka fura cira nin laada ninnu kan wa? Yala sodenmuso fana ta cira nin cogo la wa?

Muso fura mana ci nin geleyaba ninnu kan, ka n'o bila i ka so, n'i bolodesera doonin, i muso be sin ka boli ka taa u ka so.

A ben'a fo a faw ye ko fosi te ale celakaw bolo. K'ale t'o fe bilen. Kasoro ale n'a faw de y'u bolota be mine k'u dun ka ban n'u ka sisan fura laada jugu ye.

Jatemihe na, sisan denmisem caman mana taa tunga fe fenjiniyoro la, n'u m'u ka fura laadalafenw dafalen musaka soro, u te son ka segin so bilen. Sabula fura musaka cayara.

**Soyibajan Jara ka bo
Kodumandala Woljedo, Nonkon
komini na, Kolokani**

Ni politiki donna lakoli la, a te don dogniya la

Mali kalanko kelen be kononafliko ye. An be lakoli daminenen kalo 5nan na; An denw dun be taakasegin banbali la lakolisow ni dukononaw ce. An dun ni lakolibila to te teme kalo saba kan bilen. Ninan kalan kunceli kiimeni bena ke cogo di? Ka sannayelensben di lakoliden ma kasoro o kalan te a la, o ye baara ye min ka gelen.

Don o don, an tulo be kalankokuma na arajow ni tele la. Kalan dun b'a la ka tine ka taa a fe. O tuma na a be ke cogo di? Ni politiki donna lakoli la, politiki koni te don dogni na de. Ni ye mana da dogniya la, o y'i ketu ye ka mana da i yere ne na. Bawo fosi te se ka bila dogni no na, ni dogni yere te. O tuma na faamaw k'a laje k'u kofile jamanadenw na; n'o te, Mali kalanko kera jigilatige ye. Sisan a kelen b'i n'a fo mogo min ye nonagama di pogosila ma kasoro pogosibere t'o bolo. A b'a gosi cogo di?

An ka jamana kalan bena ke ka mogow bila joyoro la kasoro a kalan tu la. Jamana in kono, bi ni karamogow y'u ban kalan ma, sini kalandenw fana b'u ban a ma. Kalan be se ka sabati o jamana kono cogo di? An ka je ka fura nini Mali kalanko la.

Yaya Mariko ka bo Senu, Bamako

Kalankene n° 68 nan:

Kɔnɔrɔ ni kɔbila bɔlen don, nka kelenw tɛ

Bataki cilenw kɔnɔ, fili do bɛ kɛ, o ye ka kɔbila ni kɔnɔrɔ ke kelen ye, kasɔrɔ kelenw tɛ.

1°) Kɔnɔrɔ ye mun ye? Kɔbila ye mun ye?

An ka nin misali in laje :

Misali fɔlɔ : Kɔnɔrɔ «la» ni kɔbila «la» :

Kulubalila bɛe bɛ foro la.

«la» min nɔrɔlen be kulubali la; o bɛ wele kɔnɔrɔ. «la» min bɛ foro kɔfɛ, o bɛ wele kɔbila. U fɔcogo ye kelen ye, u sɛbencogo ye kelen ye, nka u sigicogo tɛ kelen ye, wa u nɛciw fana tɛ kelen ye.

Kɔlosili : Kɔnɔrɔ be nɔrɔ dajɛ na a kɔfɛ, k'a kɔrɔ jiidi. A be nɔrɔ dajɛ min na, a b'ɔ yelema ka ke dajɛ suguya wɛre ye, ka kɔrɔ wɛre di a ma.

Misali la, an ka misali kɔnɔ, n'i ko «kulubali», o ye jamu ye; bɛe b'ɔ dɔn. Nka n'i ko «kulubalila», kɔrɔ wɛre b'ɔ la. O ye Kulubaliw ka du ye, u dagayɔrɔ; kɔnɔrɔ nana ni o kunnafoni in ye.

«la» min bɛ foro kɔfɛ, n'o ye «la» filanan ye an ka misali in kɔnɔ, ale bɛ kunnafoni min di, o ye yɔrɔ pereperelatigeli ye, taa kera yɔrɔ min na : «kulubalila» bɛe taara yɔrɔ min na, n'o ye foro ye. O tuma, «la» fila nɛci tɛ kelen ye. U fila bɛe bɛ yɔrɔ kɔfɛ, nka dɔ bɛ dagayɔrɔ kɔfɛ, dɔ bɛ taayɔrɔ kɔfɛ. Wa kɔbila si tɛ nɔrɔ dajɛ na. Kɔbila bɛe bɛ sigi dajɛ de kɔfɛ k'a kɔrɔ jiidi. O dajɛ in ye tɔgo ye, walima tɔgo nɔnabila.

Misali filanan : Kɔnɔrɔ «na» ni kɔbila «na».

Bagenna donna bin na.

Nin misali filanan in kɔnɔ, «na» kɔrcilen don siñɛ saba.

«na» fɔlɔ ni filanan ye kɔnɔrɔ ye, bawo u nɔrɔlen don dajɛ na kɔfɛ k'a kɔrɔ jiidi. O dajɛw ye «bagɛn» ye ani «don» ye, kelen ye tɔgo ye, kelen dɔ ye wale ye. «na» fɔlɔ nɛci ye ka «bagɛn» kɛbaga fɔ. O nana

ni «bagɛnna» ye. «na» filanan nɔrɔla wale la k'a jira ko wale kera kaban, ko donni kera kaban. O bɛ wale tɛmени kɔfɔ. «na» sabanan min sigilen bɛ bin kɔfɛ; ale fana bɛ yɔrɔ kɔfɔ; a ni «la» bɛe ye kelen ye. **Kɔlosili : An be min kɔlosi nin misali in fana na, o ye k'a fɔ ko ni «na» ye kɔnɔrɔ ye, a be nɔrɔ dajɛ na; nka ni kɔbila don, a be sigi dajɛ kɔfɛ.**

Misali sabanan : Kɔnɔrɔ «ma» ni kɔbila «ma»

Muso ye nɔnɔ sukaroma di a den ma.

Nin misali in na, «ma» fila kɔrcilen don; kelen nɔrɔlen be sukaroma la, kelen dɔ tugulen be «den» na, ka sigi a kɔfɛ.

«ma» fɔlɔ b'a jira ko sukaroma be nɔnɔ in na. Dili kera mɔgɔ min ma filanan b'ɔ hakilila jira. Danfara b'u ce nɛci la an'u sigicogo. Fɔlɔ ye kɔnɔrɔ ye, filanan ye kɔbila ye.

2) Kɔlosiliba

Danfaraba min be kɔnɔrɔ ni kɔbila ce, o ye k'a fɔ kɔnɔrɔ ye kumaden ye, min be nɔrɔ dajɛ na; kɔbila dun ye kumaden ye min be tugu dajɛ kɔ; ka sigi a kɔfɛ, nka a ni dajɛ tɛ nɔrɔ. Kɔnɔrɔ be nɔrɔ dajɛ suguya caman na : tɔgo, wale, mankutu ani dɔwɛrew. Kɔbila dun be sigi tɔgo dɔrɔn de kɔ, walima tɔgo nɔnabila. Bamanankan na, kɔnɔrɔw ka ca kosebe : la, na, lan /nan, ya, ma, man, to, lama/nana, ka, ntan, nci, ba, nin, baga, li/ni, ba, len /nen, ra/la/, w, ani dɔwɛrew. An k'a faamuya fana ko kɔnɔrɔ ye nɔrɔnna ye i n'a fɔ cɔnɔrɔ ani nɛnɔrɔ. Kɔbilaw ye suguya fila ye, dɔw dorogolen don, dɔw ma dorogo : kɔnɔ, kan, fe, la/na, ye, ma, ce, kɔ, nɛ, bolo, kun, bala, kama, bara, nɛfɛ, kɔfɛ, sanfɛ, duguma, ani dɔwɛrew.

Mahamadu Konta

Dukene n° 45nan

Cikɛdugulamusow ka hakew

Dinɛ jamana yɛremahɔrɔnyalenw ka tɔnba ye sariyaw ta ka nɛsin diñɛ musow ma. O sariyasen 14nan bɛ kuma cikɛdugulamusow ka hakew kan. Sariya y'a jira, ko diñɛ jamana bɛnna a kan ka cikɛdugulamusow ka hakew lakana, k'u waleya, yiriwali nasi raw la, kɛneyako, kunnafoniko, kalanko, ani nɔgondemekow kan.

Sariya in kɔnɔkow file :

- Yiriwalaara si man kan ka boloda, ka waleya sigidalamusow kɔ, u sen n'u bolo ka don a la, an'u hakili.

- Kɛneyasow jɔli, an'u lasɔrcogeo numan cikɛdugulamusow fe, sariya in y'o wajibiya.

- Kalan sɔrcogeo numan musow fe u ka sigidaw la : balikukan,

lakolikalan, morikalan, baaradegekalan, ka muso bɛe bɔ kunfinya la, sariya in y'o wajibiya.

- Fɛɛrew labenni musow tɔgo la sigida la, u ka tɔnw kɔnɔ, jekuluw ani cakedaw, ka warisɔrsira caman dayɛlɛ u ye min b'a to u bɛ se k'u jo u yɛre kolola, ka yiriwala, sariya in y'o wajibiya.

- Musow ka yiriwala cikɛduguw la, ka diñɛ diyabɔ siyɔrɔko la, donfiniko, saniyako, yeelenko, bolifenko ani kunnafonikow la, o ye diyagoya ye.

Nin sariya ninnu bɛ ta don min na jamana yɛremahɔrɔnyalenw ka tɔnba fe ka nɛsin musow ka hakew lakanani ma, o y'a sɔrɔ Mali cikɛdugulamusow tun tɛ kene kan. Ba ñele ko n'ale tun be kene kan,

A to bɛ ne 9nan na

Le 8nan to

ale tun b'a fo :
Sariya folo: Jiko.
Sariya filanan: Baloko ni kenyako.
Sariya sabanan: dögoko
Sariya naaninan: Furuko ni denko
Sariya duurunan: Wariko
Sariya woɔɔrɔnan: Kalanko
Sariya wolonwulannan: Lafiyako
Sariya seeginnan: Laadako ni diinsko
Sariya kɔnɔntɔnnan: Politikiko
Sariya tannan: dinediyabokow
Ba Nele ka sariya 10 ninnu ani jamana yeremahɔrɔnyalenw ka sariya ninnu bœ ye kelen ye; nka u fɔcogo de te kelen ye. Ni fɔcogo ma ke kelen ye, faamuyacogo fana te ke kelen ye. Nka a mana ke cogo o cogo, u be se ka nɔgɔn dafa.

Mahamadu Konta

Kunnafo ni surunw

Mogo te kɔrɔ kalan ma : Nin ye berezilika dɔ ye, a si be san 101 na, a tɔgo Sebasitiyo Oliwera. A ye balikukalan ke fo ka kiimenisèben sɔrɔ, a ka jamana kɔno. A ka so ni kalanso ce ye metere 800 ye. Don o don, a tun b'o taakasegin ke ka taa a ka kalanso la. A n'a mɔdenw n'a tulomasamaw de be kalanso kelen kɔno. Nka nɛko kelen be k'a segen dɔɔnin. Daŋe Sogolonne dɔw fana faamuyali ka gelén a ma, ka da a si hake kan. A ka karamogomuso y'a jira ko fenkɔrɔba in ye misali ye min b'a jira ko mogo te kɔrɔ kalan ma. A b'a fe hālibi ka taa kalanso wère la, k'o fana seereyaseben sɔrɔ.

Ni sudonyɔrɔ t'i la, i kana sa ale ka komini kɔno : Min ye Faransi méri dɔ ka kuma ye. A ye sariya do ta min b'a jira ko mogo o mogo, ni kaburu sannen t'i bolo ka bila a ka komini kaburu do la, i kana sa ale ka komini kɔno bawo sudonyɔrɔ te dugu kɔno. Ni mogo min ma sariya in bato, i be nangi. Méri in tɔgo Zerari talani; a si be san 70 la, a ka komini tɔgo Pɛrɛdɔritezi, dugumogø hake ye 260 ye. A be mériya la a be sannn 6 bɔ.

Furu ye ce ni muso kunnadoni ye; a te ne muju ni sabali ko

A san 50 ye nin ye yelema donnem be cew ni musow kecogo la. Danfara be nini ka ban ce ni muso ce hadamadenya kecogo ani donfiniko la. Ce b'a fe ka ke i n'a fo muso cogo min na, muso fana ham y'o ye. Dɔnnikelaba min be wele Jɔni Gureyi, o y'a jira a ka gafe dɔ kɔno, ko cew bɔgɔ tara Marisi la, ka musow bɔgɔ ta Wenisi la. O yɔrɔ fila ninnu ka jan nɔgɔn na i ko jége jalani baji.

Dɔnnibaa in ka miiri la, danfara min be ce ni muso bɔgɔw tayɔrɔ ni nɔgɔn ce, k'o be sɔn ka ke bi benbaliya kun ye ce n'a furumuso ce.

Nka hali n'o hakilila in be yen, ce n'a muso ka kan ka jen ni nɔgɔn dacogo ye. O be sigi diya. O ka fisa do k'a fo k'a be do jogo karabayelema ka ben n'a ta ye. N'o diyagoya jogoyelema ma sabati joona, walima n'o ma se ka ke, furu caman be ke geleya kɔno, walima ka dan sira la. Furunjɔgnw ne man kan ka taa nɔgɔn ka ko bœ fe.

Jɔni Gureyi bolo, hali ni ce ni muso bɔgɔtayɔrɔ te kelen ye, u be fan kelen kɔni fe. N'o te, n'u bɔgɔw tayɔrɔw tun ma ke fan kelen fe, danfaraba tun be don muso ni ce ce kumacogo, baarakcogo, kolaminecogo an'ka nɔgɔnkanu kecogo la.

Cew be fen minnu makaran kosebe, o ye baarakcogo numan, se sɔrɔli, yereṭa ani fanga. U hamiba dɔ fana ye kɔneñininiw n'u jaabi numanw sɔrɔli ye. Ce ka siraba te hadamadenya ani mogo tow yerebakun na. Musow be min makaran kosebe, olu o ye kuma falen-falen, hine, yerebakun labilali ani ninakanu. Jɔni

Gureyi ye san 20 min ke furunjɔgnw bilasirali la, o sera k'a to a ka se ka ce ni muso diyanyekow dɔn, minnu matarafali be furu jiidi u ni nɔgɔn ce.

Furu kɔno, muso diyanyekow ye a ce k'a hakili to ale la, k'a lamèn kosebe k'a faamuya, k'a bonya, ka nɔrɔ a la, k'a walenumandɔn, k'a ka fe diya don a la, ani ka fara a kan, a nisɔndiyakow n'a dusukasikow la. Ce diyanyekow ye a muso k'a kanu, ka sɔn a ye, ka da a la, k'a lanaga a ka kow la kasɔrɔ a muso m'a nini k'a ka kow fo ka bɔ a kuna.

Kɔlosili la, ce ni muso diyanyekow te kelen ye kosebe. O de koson furu caman be ka ke geleya kan. Benbaliyaw te se ka ban. Ni bœ y'a toro (sinsin) a kɔnɔko kan, ka keli ke a kelen pe sago keli la, kasɔrɔ a m'a dɔn ko kotoñɔgɔntala ye mogo fila ka jekasigi sinsinbere ye, geleya te ban. Ce ni muso k'a dɔn k'u te kelen ye dacogo la; nka k'u fila bœ hamie kelen ye furu kɔno. K'i furunjɔgnw faamuya k'a mara a jogodɔn kan, o ka fisa a juguya mineni y'i kɔno, walima ka mankan ci a la sanga ni waati bœ la.

Benbaliya mana don furunjɔgnw ce, u te nɔgɔn sago ke, u ni te lafiya sigi kɔno.

Kumanogɔnya de b'a to furunjɔgnw ka nɔgɔn diyanyekow dɔn. O jekasigi ni nɔgɔnlafaamuyali kɔnɔna na, u be se ka ko caman dilan nɔgɔn fe, sigi geleya caman fana latemeni be nɔgɔya u bolo.

Aw minnu ye furunjɔgnmaw ye, a y'a kɔnɔnajey a nɔgɔn ye, ka hine nɔgɔn na ani ka nɔgɔn bonya; olu b'a ka furu jiidi ani ka dinelatège nɔgɔya a' bolo.

Dokala Y.Jara

Siniman «Faantanfanga be fanganini dantemekow jira

Sinimandilanna Adama Darabo ka siminan kura min be wele ko «Faantanfanga», a jirako fɔlo jama na, o kera Seko ni dɔnko minisiri Mohamedi Eli Mukutari nena arabadon marisikalo tile 4 san 2008. Nin ye Darabo sinimandilank 3 ye. «Ta donna» dilanna san 1990; sinimanjira kene min be wele «Fesipako», a nɔgɔnna ma ye o san na. «Taafanga» dilanna san 1997. «Ta donna» ni «Taafefanga» be bo waati min na, o ye Adama Darabo soro ka siniman do laben min be wele «Kokaje». Sigidama 24 dɔn, minnu be jirala television na. A diyara jamanadenw ye kosebe; fo mogow tun be kɔrɔtɔ k'ɔ bɔwaati kɔnɔ tele la.

Siniman kura in, n'o ye Faantanfanga ye, a kuntaala ye sanga 100 ye; 'o ye lere 1 ani sanga 40 ye. Kabako siniman don, min b'an senkorokow kofo, bɛejefangako hukumu kɔnɔ. Bɛejefanga donkuranin jamana kɔnɔ sanni a ka sinsin kosebe. Jamanakuntigi ka fanga sarati dafalen, o ye walān seme, ka sirra di jamanaden tɔw ma ale nonabilali la. Sarakabobaw be damine fanga nof. Yefuge do tora o gɔngɔn na. Do y'o kunkolo k'a mago ye. Jamanakuntigisigi min kera yanni nin do in be se, polisimus do balimake tora o gɔngɔn na. Yefuge tora sen in ta la. O yefuge terike ni polisimus farala nɔgɔn kan ka yefuge faaba ninini wulikajow

Sinimandilanna Adama Darabo

damine. O ye ko ye, min kɔnɔ ka dun kosebe. Adama Darabo ka siniman kura Faantan Fanga be boli o kow de kan. A kumaw be lateme bamanankan na.

**Yusufu Dunbiya
Dokala Yusufu Jara**

Mayikoli Jakisoni ka baganlamarayɔrɔ bilala wenterè la a kannajuru kunkɔrɔ

An be don min na, Mayikoli Jakisoni tun ka kan ka ke dije donkilidalaw la nafolotigiba ye. A ye san 40 min ke nənaje la, a ka alibomu hake feerelen cayara ni miliyon 250 ye dolariwari la. Kerenkerenneny la, Mayikoli ka alibomu minbora san 1982 waati la, n'a be wele ko «furayilori», a y'o miliyon 104 feere. O yere gansan tun b'a ke dolariwari miliyaritigi ye. Nka dije be mogonaanide! Nafoloban selen don Mayikoli ma. Juru cayalen b'a kanna, min hake be se sefawari miliyari 256 ani miliyon 500 ma. Awokaw (sorondonnaw), jurumantigiw, bankiw, a sankorotabaaw, ka fara jekulu dɔw ni mogo caman werew kan, nin bɛe wulilen be k'u dulon Mayikoli Jakisoni na u ka nafolo nof. A kelen be sababu ye, banki min be wele «benki ɔfu Amerikka», o ka nugun Mayikoli ka nafolola, k'a niyɔrɔ sefawari miliyari 121 ani miliyon 500 feere Foriteresi ma. O kun ye ka

Mayikoli Jakisoni

Mayikoli tɔgo tunun ka bɔ u ka banki in na pewu. A san 3 ye ninanye, Mayikoli yere yelemanen be Bahareni jamana na Larabula. Yen masake denke y'a teri sɛbe ye. O be ka gun dɔ di a ma kɔgoji sanfe, a k'a sigi yen.

Nafoloban n'a ta bɛe, Mayikoli Jakisoni te ka fən bɔ n-be-n- diya la fɔlo. San o san, a kelen be sefawari miliyari 13 ani miliyon 300 buruja. O

wari hake te don da sɛbe fe, fo a nedea labenni musakaw, a n'a muso kɔrɔlen Debi Orowe ce kiiri musakaw, n'o ye a denw na kɔrɔbalen fila ba ye. Debi ye səgen min k'a nof, o b'a la ka to k'a kiiri ka nafolo bo a kün. Lafinəbodonw fana fe, a be taa a yereyaala Erɔpu gun jamanaw na, ani a lakanabaaw musakaw. Nin musakababɔ ninnu de b'a bila juru jugu tige la. Mayikoli be jurubaw ta cogo min na, a b'u buruja o cogo kelen na. Sebenako fosi te ke ni wari ninnu ye.

A kelen be sa, a cen to tolen be a ka baganlamarayɔrɔ kelen min ye, o bilala wenterè la. Mayikoli ka yɔrɔ in be wele ko «Neweriland», a be Santa Baribara. Neweriland tun bilalen be juru miliyari 15 ani miliyon 700 kunkɔrɔ sefawari la. O jurumantigiw de y'a nini sisani, a ka feere walasa olu na se k'u ka juru hake soro a la.

Dokala Yusufu Jara

Dijé nafolotigibaw

San o san, lamerikénw ka kunnafonidiseben min be wele «Fôribesi», be dijé naafolotigibaw woloma, k'u dannatige, min be min ne, k'o fo. Miliyontigiw t'a ka jatew kono. A jate be boli miliyaritigi de kan dijé kono. U y'a jira k'a fo nin y'a san 13 ye, Bili Geyiti, o ye lameriken ye, o de tun ka nafolo ka ca ni dijé bec ta ye. Nka san 2008 in kono, lameriken wëre y'o joyorô ta. O togô Wareni Bife. Ce fila in ye terimaw ye, wa u ka cakedaw bolo be cogou bolo. Wareni Bife ka nafolo hake ye miliyari 62 ye dolariwari la; o be ben sefawari miliyari 27.900 ma. Filanan ye Mekisikika ye; o ka nafolo hake ye dolariwari miliyari 60 ye, o be ben sefawari miliyari 27.000 ma. Bili Geyiti min tun ye fôlô ye, ale be joyorô sabanan na bi. A ka nafolo hake dolariwari la o yea, miliyari 58 ye; o be ben sefawari miliyari 26.100 ma.

Kunnafoniseben in y'a jira ko dijé kono, miliyaritigiw dolariwari la, olu hake be se mogô 1125 ma. O hake bec tun ma deli ka soro fôlô, caya

Kunnafoni surun

Baw n'u denmsuow ce sinayasama: Kôlçili la, sinayasama de ka ca kosebe mögôw ni cogou ce denmisenga kônona na. O ye waati gelenba ye mögoya la. Karolini Eliyasfu ye muso ye, min ye hakililakow dônbâaba ye. A ka gafe min be kuma denmusow n'u baw ce kan, a y'a jira o kono, ko tuma dôw la mabogou na ye fura dumanba ye cogôko la.

Sinayasama (bënbalîya) b'a to denmusonin ka jine a ka denmisenga kô, k'a jo a musoyajoyorô la. Nka ni musomannin ma da a yere la, o tena se ka nafa ne a ye. Muso caman y'a tile sebekorô ke a ka denmisenga waati la fo ka se u ka sanga taali ma. Nka bi, a dôw be keleya u denmusow la. U kelen be k'u kanga olu n'u diyanyekow ce sira caman fe. Tileban kelen be ka muso caman denmusow k'u sinaw ye.

Wareni Bife ka nafolo hake ye sefawari miliyari 27.900 ye

Ia, sango ka dijegeléya in to senna. Nafolobatigi kura minnu farala kôrolenw kan, olu caman be bo Endujamana kan, Siniwajamana ani Afiriki. Dijé naafolotigiba mogô 1125 ka nafolo hake mumé be ben

dolariwari miliyari 4400 ma; o be ben sefawari miliyari 1.980.000 ma.

Lamerikénw be ten kan ni jamakulu in na. Nafolo hake la, 37% ye lamerikénw ta ye. Nafoletigi hake la, 42% ye lamerikén ye. Irisijamana dalen be lamerikénw kan. Olu ka miliyaritigi hake be 887 la. Kabini kominisimu binna, Irisijamana, nafoletigi be ka caya ka taa a fe. Alimanjamana dalen be Irisiw kan ni miliyaritigi 59 ye. Nafoletigiy kura minnu farala kôrolenw kan, olu hake be se 226 ma. Olu la, 77 be bo lamerikénw fe yen; 35 be bo Irisiw fe yen, siniwajamana ta ye 28 ye, Endujamana, mogô 19. Ni ninan te, Afiriki mogô tun te dijé nafoletigiy la. Nka ninan Afiriki den fila yera u cela : fôlô ye Patiriki Mosepe ye, o be bo Afirikidisidi. Filanan ye Aliko Dangote ye, o be bo Nizeriya. Nizeriyaka fôlô min kera miliyaritigi ye dolariwari la, o kera Dangote ye. Mahamadu Konta

Tulon

Nin ja fila dilanbagá y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

1 - Butelli takasesegin. 2 - Ce bololamuntora barra. 3 - ja min be bere kun kan. 4 - Butelli datuguulan. 5 - ja min be ce kamani kors. 6 - ja min be ce disi kan. 7 - Ce tegettintir kiniñ fe. 8 - Ce kunsigil. 9 - Ce kumajala kuru.

jabbi

Samatasęgew degelikaramogo kura sugandira Federason fe

A to tora dɔ̄rɔ̄n Farikolonenaje Minisiri ka dine n'a ye. Degelikaramogo kura min sugandira ntolatan federason fe, o ye farafin ye, Nizeriyaka don, a tɔ̄go Sitefani Kesi. Kesi dɔ̄nnendon kosebe bawo a faso togolantolatannaw ka kapiteni tun don. A y'a jeniyɔ̄rofin kosebe a faso ye ani ntolatanntɔ̄nw ye, Kɔ̄diwari, Beliziki, Angilejamana, Alimanjamana, Lamerikenjamana, Kesi ye ntolatan ke nin jamana ninnu bee la.

A ka ntolatan labanna Malézi san 1997. Okɔ̄, a donna degelikaramogoya la. Ohukumu kɔ̄nɔ̄, a ye baara damine a ka jamana kɔ̄nɔ̄, nka olu tun b'a ke dankan de ye. Kesi ka baara nafa donna a kɔ̄len Togo degelikaramogo ye. Sitefani Kesi bangera san 1961 zanwuyekalo tile 31 Legosi, Nizeriya. Federason y'a sugandi mogo wɔ̄ɔ̄cɔ̄cɔ̄la, ka da ko saba kan : - a be Afiriki

Sitefani Kesi

ntolatan taabolow don - se sɔ̄roli dusu b'a kɔ̄nɔ̄ - o kɔ̄fe, a faamuyalen don. Federason ye baaraba damadɔ̄ kalifa Kesi la :

- 1 - a k'a jija ka sokɔ̄ntolatanna caman fara samatasęgew kan;
- 2 - a k'a jija Mali sen ka ye Afiriki ntolatanba kene kan san 2010 Angola;

3 - a k'a jija, Mali sen ka ye dije ntolatanba kene kan san 2010 Afirikidisidi.

Sara min bolodara a ye, o be ben miliyon 12 ma kalo o kalo. A ka telefonicisara be ben ba keme ma sefawari la (100.000) kalo o kalo. N'a sera ka Mali lase kani kene kan Angola, a be jansa ni miliyon 12 ye, o na sara te kelen ye. N'a sera ka Mali lase kupudimoni kene kan Afirikidisidi, a be jansa ni miliyon 18 ye, o fana n'a sara te kelen ye. Nka, n'a ma se ka taa ni Mali ye kani 2010 kene kan Angola, a bolobe bɔ̄baara la p e p e w u . Sann'o ce, an k'a don ko Mali degelikaramogo kɔ̄rɔ̄ be Bamako yan folɔ̄ n'o ye Zan Faransuwa Zodari ye. O ka kalo naani sara juru be Mali la, min be ben sefawari miliyon 52 ma.

Kani musontalatan na, Mali ye Gine gosi 3 ni fu

Samatasesege musomanw bëna ye musow ka Kani sennantolatan labanw kene kan Gine Ekuwatoriiali, novanburukalo nata in na. Sibridon marisikalo tile 8, Modibo Keyita togolantolatankene kan, Jati N'Jayi n'a tɔ̄njɔ̄gnw ye kabakodan Gine Konakiri musomanninw kan. U y'u gosi 3 ni fu.. Nin tun ye ntolatan folɔ̄ seginkanni ye. Ntolatan folɔ̄ kera Gine Konakiri, u ka setanburukalo tile 28 ntolatankene na. Yenfana Samatasęgew ka ye musowanw u gosi 8 ni 0. Nin bëna ke a sinje 4 an ye ka da nɔ̄gɔ̄n kan, Samatasęgew ka ye musow ka Kani ntolatan labanw kene kan. O b'a jira ko musow ka sennantolatan de be sira numan kan. An be don min na, degelikaramogo Ali Jakite ka musow b'u don duman na. Sibridon ntolatan in ker'u bolo laadalatilengansanye. U ye ntolatan damine ni gababu min ye,

u y'a kuncé n'o ye.

Mali ka bi folɔ̄ donna Fatumata Jara fe sanga 25nan na, Yakare Kulubali ye 2nandon sanga 65nanna, sabanan donna Basira Ture fe sanga 78nan na.

Jalatigebaawtun ye Alizerika musow ye. Mula Silida ka fara Beli Kadidiya ani Jamila Belaridi kan.

Kaniko nɔ̄mɔ̄gɔ̄w ka ciden tun ye Elena Wiliyamusi ye ka bɔ̄ Gana jamana na.

Mali : Gundo Samake, Aminata Sako, Fatumata So, Makura Jabate, Kadidiya Jawara, Yakare Kulubali, Ayisa Konate, Jati N Jayi (o y'u nɔ̄mɔ̄gɔ̄ ye), Nana Kulubali, Fatumata Jara, Basira Ture, Worokiyatu Samake.

Degelikaramogo ye Ali Jakite ye.

Gine : Bintu Keyita, Bunturabi Suma, Aminata Koyita, Ayisata Keyita, Hawa Jalo, Fatumata Sila, Jiba Kamara, Ma Kamara, Nene Hawa Konte, Fanta Kante, Fanta Keyita, Meson Keyita (o y'u nɔ̄mɔ̄gɔ̄

ye). Nasun Kamara. Degelikaramogo ye Nfanbe Kamara ye.

**Solomani Bobo Tunkara
Dokala Yusufu Jara**

«AMAP» kuntig
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonis ebɔ̄nw
baarada kuntig
Janze Samake

Kbaru

BP : 24 Telefoni : 221-21-04
Kbaru Buguriye Bosola
Bamako - Mali
Sebenni jekulu
Mahamadu Konia Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro - Kbaru gafedilan
baarada
Bolen hake 16 000